

**MEDEDELING¹ 2021/09 VAN DE RAAD VAN HET INSTITUUT VAN DE
BEDRIJFSREVISOREN**

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
MB/EV/CL

Datum
31/05/2021

Geachte Confrater,

Betreft: Wijziging van Boek XX WER – Tijdelijke procedure tot gerechtelijke reorganisatie

In het kader van de maatregelen ter ondersteuning van de door de coronaviruscrisis getroffen ondernemingen wijzigt de wet van 21 maart 2021 tot wijziging van boek XX van het Wetboek van economisch recht en van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992² tijdelijk de regels inzake de procedure voor gerechtelijke reorganisatie.

Onderhavige mededeling heeft tot doel de nieuwe procedure van artikel XX.39/1 van het Wetboek van economisch recht (hierna “WER” genoemd) te vergelijken met die van artikel XX.41 van hetzelfde wetboek, met name wat de documenten betreft die met de hulp van een economische beroepsbeoefenaar moeten worden opgesteld (art. XX. 41, § 2, eerste lid, 5° en 6° WER).

De nieuwe procedure doet geen afbreuk aan de bestaande verplichtingen van de bedrijfsrevisor op grond van de artikelen XX.23, § 3 en XX.45, § 2 van het WER.

1. Overzicht van de nieuwe tijdelijke regeling: voorbereidend akkoord en versnelde procedure

De belangrijkste wijziging betreft de invoering van een voorbereidende fase op de gerechtelijke reorganisatie, en de mogelijkheid om voorafgaand aan de procedure tot gerechtelijke reorganisatie een ontwerp van minnelijk of collectief akkoord

---

¹ Via mededelingen ontwikkelt het Instituut de rechtsleer inzake de audittechnieken en de goede toepassing door de bedrijfsrevisoren van het wettelijk, reglementair en normatief kader dat de uitoefening van hun beroep regelt (art. 31, §7 van de wet van 7 december 2016 tot organisatie van het beroep van en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren); enkel de normen en aanbevelingen zijn bindend.

² MB 26 maart 2021, 28193.

(ook "pre-pack"-overeenkomst genoemd) op te stellen, dat vervolgens na een versnelde procedure tot gerechtelijke reorganisatie kan worden voltooid.

Gerechtelijke reorganisatie door overdracht van onderneming is derhalve van deze regeling uitgesloten.

Om voor de tijdelijke regeling in aanmerking te komen, moet de onderneming in moeilijkheden de Voorzitter van de ondernemingsrechtbank bij eenzijdig verzoek verzoeken een gerechtsmandataris aan te wijzen. In haar verzoek moet de onderneming het bewijs leveren dat de continuïteit van de onderneming onmiddellijk of op termijn³ wordt bedreigd in de zin van artikel XX.45 WER⁴.

Overeenkomstig artikel 3:69 WVV moet de commissaris die in de uitoefening van zijn opdracht gewichtige en overeenstemmende feiten vaststelt die de continuïteit van de economische activiteit van de onderneming in het gedrang kunnen brengen, het bestuursorgaan hiervan schriftelijk en op een omstandige wijze op de hoogte brengen.

Artikel XX.23, § 3 WER bevat een gelijkaardige bepaling die de economische beroepsbeoefenaars, waaronder de bedrijfsrevisoren beoogt *"in de uitoefening van hun opdracht"*, ongeacht of dit een wettelijke dan wel een contractuele opdracht betreft.

Onder *"gewichtige en overeenstemmende feiten die de continuïteit in het gedrang kunnen brengen"* wordt over het algemeen een samenloop van feiten verstaan

---

³ Met de notie "op termijn" wordt in het algemeen genomen een periode van 12 maanden bedoeld.

⁴ Art. XX.45 WER: "*§ 1. De procedure van gerechtelijke reorganisatie wordt geopend indien de continuïteit van de onderneming, onmiddellijk of op termijn bedreigd is.*

§ 2. Indien de schuldenaar een rechtspersoon is, wordt de continuïteit van zijn onderneming in elk geval geacht bedreigd te zijn wanneer de verliezen het netto actief hebben herleid tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal.

§ 3. De staat van faillissement van de schuldenaar sluit op zich niet uit dat een procedure van gerechtelijke reorganisatie kan worden geopend of voortgezet.

§ 4. Het ontbreken van de in artikel XX.41, § 2, bepaalde stukken sluit niet uit dat toepassing wordt gemaakt van artikel XX.84, § 2.

Een verzoek tot gerechtelijke reorganisatie heeft geen schorsende werking, zoals beschreven in artikel XX.44, indien het uitgaat van een schuldenaar die minder dan zes maanden tevoren reeds het openen van een procedure van gerechtelijke reorganisatie heeft aangevraagd, tenzij de rechtbank anders bepaalt in een met redenen omklede beslissing.

Wanneer het verzoek uitgaat van een schuldenaar die minder dan vijf jaar tevoren reeds het openen van een procedure van gerechtelijke reorganisatie heeft aangevraagd en verkregen, mag de nieuwe procedure van gerechtelijke reorganisatie niet terugkomen op de verworvenheden van de schuldeisers die zijn verkregen tijdens de vorige procedure."

waarvan redelijkerwijs vermoed wordt dat zij een verstoring van het financieel evenwicht zullen veroorzaken, hetgeen een staat van discontinuïteit kan teweegbrengen.

Het feit dat het bestuursorgaan reeds zou beraadslaagd hebben of actie ondernomen heeft (bv. onder de vorm van het opstarten van een versnelde procedure van gerechtelijke reorganisatie), wordt niet langer als argument weerhouden om als commissaris af te zien van de melding van de feiten aan het bestuursorgaan. Het lijkt aangewezen dat met het bestuursorgaan wordt afgesproken dat de gebeurlijke toepassing van artikel 2:52 WVV aan de commissaris wordt gemeld. Dergelijke afspraak kan bijvoorbeeld in de opdrachtbrief worden vastgelegd.

Doordat de procedure van gerechtelijke reorganisatie geen enkele bescherming biedt tegen de gebeurlijke gevolgen van laattijdige aangifte van faillissement (in casu *wrongful trading*) (Ondernemingsrechtbank Gent, afdeling Dendermonde, 16 november 2020) zal de commissaris erop moeten toezien, zelfs indien de procedure van gerechtelijke reorganisatie wordt opgestart, dat hij het bestuursorgaan in kennis stelt van de feiten.

Bovendien moet hij bij zijn aanvraag tot versnelde procedure de documenten voegen bedoeld in artikel XX.41, § 2, eerste lid, 1°, 3° en 4° WER, te weten:

1. Een uiteenzetting van de gebeurtenissen waarop zijn verzoek is gegrond en waaruit blijkt dat naar zijn oordeel de continuïteit van de onderneming onmiddellijk of op termijn bedreigd is;
2. De vermelding van een elektronisch adres waarop hij zolang de procedure van gerechtelijke organisatie duurt, kan worden bereikt en van waaruit hij de ontvangst kan melden van de ontvangen mededelingen;
3. De twee recentste jaarrekeningen die bij de Nationale Bank van België (NBB) hadden moeten zijn neergelegd en de nog niet neergelegde jaarrekening van het laatste boekjaar of, indien de schuldenaar een natuurlijke persoon is, de twee recentste aangiftes in de personenbelasting.

De Voorzitter benoemt vervolgens een gedelegeerd rechter overeenkomstig artikel XX.42 WER.

De Raadkamer moet over het eenzijdig verzoek beslissen binnen de acht dagen na de indiening ervan en na het verslag van de gedelegeerd rechter te hebben gehoord.

De aldus aangewezen gerechtsmandataris zal de onderhandelingen kunnen voeren en de sluiting van een voorbereidend minnelijk of collectief akkoord kunnen vergemakkelijken. Hij is ook de enige die gemachtigd is om de volmacht van de geraadpleegde schuldeisers te bekomen. Indien een minnelijk of collectief akkoord hem niet meer waarschijnlijk lijkt, kan de gerechtsmandataris de Voorzitter verzoeken de procedure te beëindigen.

Wanneer hij meent zijn taak te hebben volbracht, deelt de gerechtsmandataris het voorbereidend akkoord aan de Voorzitter mee.

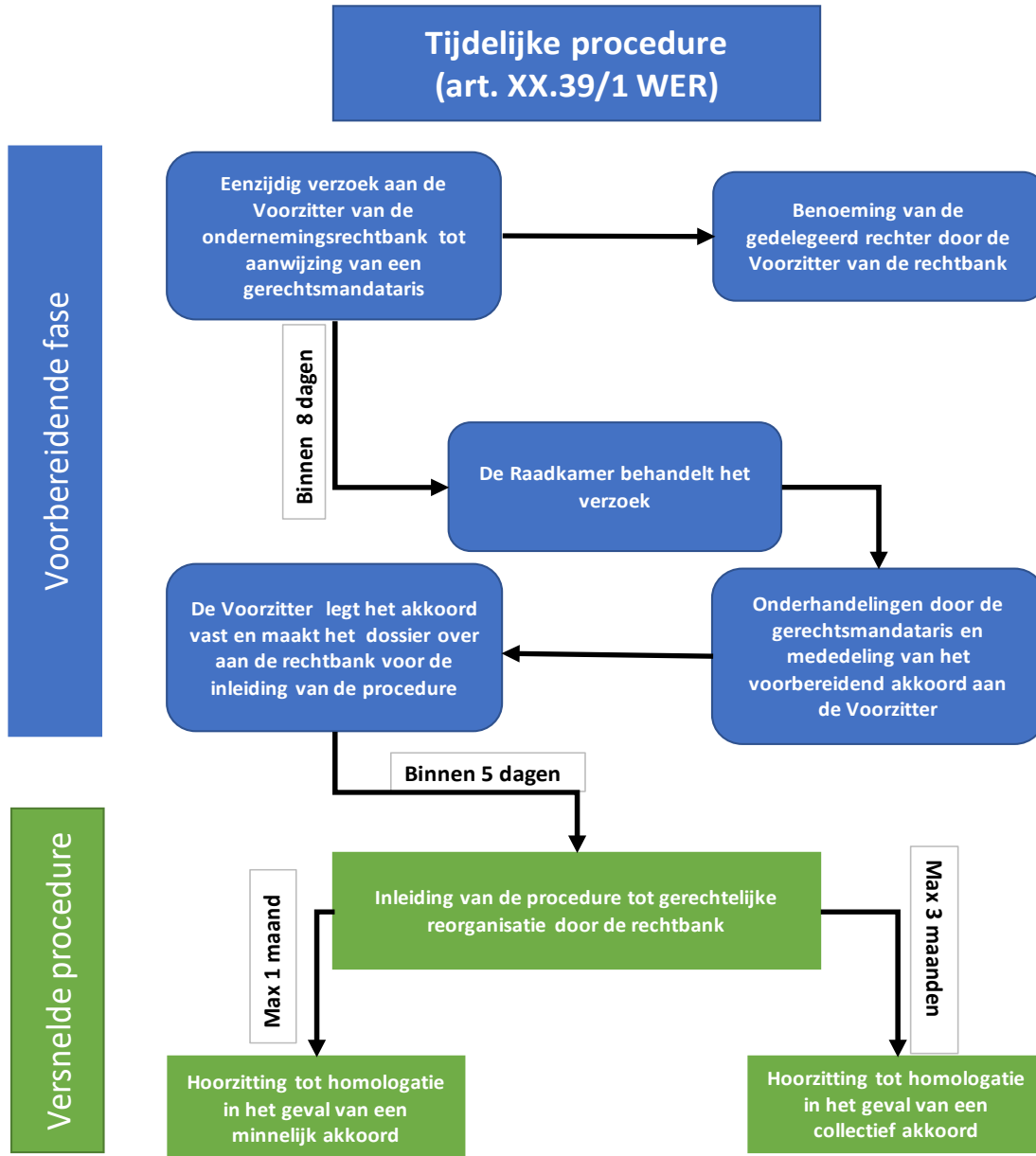
De gehele voorbereidende fase is vertrouwelijk, en noch de benoeming van de gerechtsmandataris, noch de beslissingen van de Voorzitter van de rechtbank worden gepubliceerd. Bovendien komt de onderneming pas na de beslissing tot verwijzing van het dossier naar de rechtbank in aanmerking voor de in artikel XX.44 WER bedoelde bescherming tegen haar schuldeisers.

Niettemin voorziet de tijdelijke regeling in de mogelijkheid voor de gerechtsmandataris om *via* een tegensprekelijk verzoek aan de Voorzitter te verzoeken periodes en/of termijnen (van maximaal vier maanden) toe te staan die in verhouding staan tot de behoeften van de onderneming.

Voor het vervolg van de procedure moet een onderscheid worden gemaakt tussen een gerechtelijke reorganisatie door een minnelijk akkoord en een gerechtelijke reorganisatie door een collectief akkoord.

Indien het voorbereidend akkoord een minnelijk akkoord is, legt de Voorzitter het bereikte akkoord vast in een met redenen omklede beslissing en maakt hij het dossier ter homologatie over aan de rechter. Binnen de vijf werkdagen opent de rechtbank de procedure voor gerechtelijke reorganisatie en stelt zij de datum vast van de hoorzitting waarop de overeenkomst zal worden gehomologeerd. Deze hoorzitting moet uiterlijk één maand na de datum van opening van de procedure plaatsvinden.

Indien het voorbereidend akkoord een collectief akkoord is en de goedkeuring van het reorganisatieplan voldoende aannemelijk lijkt, maakt de Voorzitter het dossier met een met redenen omklede beslissing over aan de rechtbank. De rechtbank opent de procedure voor gerechtelijke reorganisatie binnen een termijn van vijf werkdagen en stelt een datum vast voor een zitting waarop de schuldeisers over het reorganisatieplan stemmen. Deze hoorzitting vindt uiterlijk drie maanden na de datum van opening plaats.

2. Vergelijking met de "klassieke" regeling

Zoals vermeld, volgt hierna een vergelijking met de gewone procedure inzake gerechtelijke reorganisatie.

a. Toelatingsvoorwaarden (XX.41, § 2 WER)

De gewone procedure inzake gerechtelijke reorganisatie voorzagt in de verplichting om, op straffe van onontvankelijkheid, een bepaald aantal stukken (11) bij het verzoek tot het openen van de procedure te voegen.

Deze verplichting wordt nu op twee manieren getemperd:

- In het kader van de voorbereidende fase moeten slechts drie documenten als bedoeld in artikel XX.41, § 2, eerste lid, 1°, 3° en 4° WVV (zie punt 1) worden toegezonden ter ondersteuning van het eenzijdig verzoek (art. XX.39/1, § 1, derde lid, van het WER);
- De wetgever heeft besloten de sanctie van onontvankelijkheid tijdelijk op te heffen, zelfs in het kader van de "klassieke" procedure van gerechtelijke reorganisatie.

Aan artikel XX.41 WER is een nieuwe paragraaf 3/1 toegevoegd, waarin wordt bepaald dat de in artikel XX.41, § 2, 5° tot 9° van het WER voorgeschreven boekhoudkundige staat van activa en passiva en de resultatenrekening, de begroting, de lijst van schuldeisers met een betalingsachterstand en een toelichting van maatregelen en verplichtingen later mogen worden toegevoegd of zelfs geheel mogen worden weggelaten (mits de onderneming in het register een nota neerlegt waarin uitvoerig wordt uiteengezet waarom zij deze elementen niet heeft kunnen verstrekken).

Tussenkomst van de economische beroepsbeoefenaar

De staat van activa en passiva, alsmede de begroting die een schatting van de inkomsten en uitgaven bevat, moeten worden opgesteld met de bijstand van een bedrijfsrevisor, een externe accountant, een externe erkend boekhouder of een externe erkend boekhouder-fiscalist ⁵ (art. XX.41, § 2, eerste lid, 5°, en 6° WER).

Dit betekent dat de rechter in theorie de opening van een procedure tot gerechtelijke reorganisatie zou kunnen aanvaarden zonder de financiële toestand van de onderneming vast te stellen door middel van een meer volledige boekhouding.

---

⁵ Zie in dit verband voor de opdrachten die aan de economische beroepsbeoefenaar toekomen: de interinstitutenaanbeveling van 8 juni 2016 over continuïteit van ondernemingen en de interpretatieve nota van het interinstitutencomité van 4 oktober 2018:

<https://www.ibr-ire.be/nl/regelgeving-en-publicaties/normen-en-aanbevelingen/aanbevelingen/interinstitutenaanbeveling>.

In de memorie van toelichting staat in dit verband dat vele kleine en middelgrote ondernemingen terughoudend waren om een verzoek tot reorganisatie in te dienen vanwege de omslachtige formele vereisten. Met deze wijziging wordt derhalve beoogd de procedure inzake gerechtelijke reorganisatie toegankelijker te maken⁶.

b. Bescherming tegen schuldeisers (art. XX.44 WER)

Dit verschil is hierboven reeds vermeld en betreft de vertrouwelijkheid van de voorbereidende fase. In de klassieke procedure geniet de onderneming immers vanaf de indiening van het verzoekschrift en ten minste tot de uitspraak van de rechtbank bescherming tegen deze schuldeisers.

Zoals hierboven vermeld, is dit niet automatisch het geval in de voorbereidende fase van de nieuwe tijdelijke regeling. De onderneming kan in aanmerking komen voor aanzuivering van het geheel of een gedeelte van haar passief in maandelijkse termijnen, en/of voor een bijkomende termijn om haar schulden te betalen op vraag van de gerechtsmandataris.

Deze vertrouwelijkheid maakt het ook mogelijk te voorkomen dat schuldeisers, zoals banken, de kredieten onmiddellijk opzeggen en de onderneming aldus in nog grotere economische moeilijkheden brengen.

c. Deadlines

De invoering van de voorbereidende fase voor de onderhandelingen maakt vervolgens de toepassing van een versnelde procedure tot gerechtelijke reorganisatie mogelijk.

In de "klassieke" procedure onderzoekt de rechtbank het verzoekschrift binnen de vijftien dagen na de indiening ervan. De rechtbank doet uitspraak binnen de acht dagen na de inleidingszitting. Wanneer aan de voorwaarden is voldaan, verklaart de rechtbank de procedure tot gerechtelijke reorganisatie voor geopend en stelt hij de duur van de opschorting vast op ten hoogste zes maanden.

In het kader van de tijdelijke versnelde procedure moet de rechtbank de procedure binnen de vijf dagen inleiden, ongeacht of het gaat om een minnelijk of een collectief akkoord. Als het om een minnelijk akkoord gaat, moet de

---

⁶ Voorstel van wet tot wijziging van Boek XX van het Wetboek van economisch recht, Memorie van Toelichting, *Parl. St.*, Kamer, nr. 55 1337/001, 5.

hoorzitting binnen een maand worden vastgesteld voor de homologatie van het akkoord. In het geval van een collectief akkoord moet de hoorzitting uiterlijk binnen de drie maanden worden bepaald.

Schematisch overzicht van de procedures

	<u>Oude procedure</u> <u>(tijdelijk vervangen door de</u> <u>andere twee)</u>	<u>Gewone procedure zoals</u> <u>tijdelijk gewijzigd</u>	<u>Tijdelijk versnelde</u> <u>procedure</u>
<u>Toelatingsvoorwaarden</u>	De door artikel XX.41, §2, eerste lid WER bedoeld elf bijlagen bij het verzoekschrift zijn vereist op straffe van niet-ontvankelijkheid.	De door artikel XX.41, §2, eerste lid WER bedoeld elf bijlagen bij het verzoekschrift zijn niet meer vereist op straffe van niet-ontvankelijkheid. De door artikel XX.41, §2, eerste lid 5° tot 9° WER bedoeld bijlagen – waaronder de staat van activa en passiva en de begroting (5° en 6°) –, kunnen nog uiterlijk twee dagen voor de zitting tot opening van de procedure worden neergelegd. Indien de schuldenaar niet in staat is de gevraagde documenten te verstrekken, legt hij binnen dezelfde termijn een nota neer waarin gedetailleerd wordt aangegeven waarom hij deze documenten niet heeft kunnen verstrekken.	Slechts drie bijlagen moeten worden toegezonden ter ondersteuning van het eenzijdig verzoek tot aanwijzing van gerechtsmandataris (XX.39/1, §1, derde lid WER): 1. een uiteenzetting van de gebeurtenissen waaruit blijkt dat de continuïteit van zijn onderneming onmiddellijk of op termijn bedreigd is; 2. de vermelding van een elektronisch adres; en 3. de twee recentste jaarrekeningen die bij de NBB hadden moeten zijn neergelegd en die van het laatste boekjaar

<u>Tussenkomst beroepsbeoefenaar</u>	De staat van activa en passiva en de begroting (XX.41, §2, 5° en 6° WER) moeten met de bijstand van een economische beroepsbeoefenaar worden opgesteld.	Aangezien de bijlagen 5° en 6° niet langer op straffe van niet-ontvankelijkheid worden verstrekt, is de tussenkomst van de economische beroepsbeoefenaar “facultatief”.
<u>Bescherming tegen schuldeisers</u>	Vanaf de indiening van het verzoekschrift en ten minste tot de uitspraak van de rechtbank geniet de onderneming bescherming tegen deze schuldeisers (XX.44 WER).	<p>Geen bescherming in het kader van de voorbereidend akkoord, dat vertrouwelijk is.</p> <p>De onderneming kan in aanmerking komen voor aanzuivering en/of bijkomende termijnen op vraag van de gerechtsmandataris.</p> <p>Vanaf het overmaken van het dossier door de Voorzitter aan de rechtbank geniet de onderneming van de bescherming tegen schuldeisers bedoeld in artikel XX.44 WER (XX.39/1, §7 WER)</p>

<u>Deadlines</u>	<p>Behandeling door de rechtsbank binnen de vijftien dagen na de neerlegging van het verzoekschrift; Vonnis tot openen binnen een termijn van acht dagen na de behandeling van het verzoek; Geen specifieke termijnen voor de rest van de procedure.</p>	<p>Vonnis tot openen van de procedure binnen de vijf dagen van het overmaken van het dossier aan de rechtbank; Indien minnelijk akkoord, hoorzitting tot homologatie binnen een maand; Indien collectief akkoord, hoorzitting tot homologatie binnen de drie maanden.</p>
------------------	--	---

3. Andere wijzigingen

Naast de invoering van de voorbereidende fase en de versnelde procedure tot gerechtelijke reorganisatie, past de wet van 21 maart 2021 ook (tijdelijk) verschillende bepalingen van het insolventierecht aan.

Wij hebben reeds gewezen op de opheffing van de sanctie van onontvankelijkheid wegens het niet overleggen van de ter staving van het verzoekschrift vereiste documenten, in het kader van de "klassieke" procedure (zie punt 2, onder a)). Indien een onderneming niet in staat is de vereiste stukken in te dienen op het tijdstip van de indiening van haar verzoekschrift tot gerechtelijke reorganisatie, kan zij dit voortaan uiterlijk twee dagen vóór de zitting doen.

Indien de schuldenaar ondanks deze termijn niet in staat is de vereiste documenten over te leggen, legt hij binnen dezelfde termijn in het register een nota neer waarin hij uitvoerig de redenen uiteenzet waarom hij niet in staat was deze documenten te verstrekken (art. XX.41, § 3/1 WER).

De wet van 21 maart 2021 heeft ook de regel afgeschaft dat een onderneming die in de loop van de laatste drie jaar reeds het voorwerp heeft uitgemaakt van een procedure tot gerechtelijke reorganisatie, geen nieuwe procedure kan inleiden. Wanneer de onderneming in de loop van de laatste vijf jaar reeds een procedure tot gerechtelijke reorganisatie heeft aangevraagd en verkregen, kunnen voortaan de rechten van de schuldeisers die in het kader van de eerste procedure werden

verkregen, in het kader van de nieuwe procedure niet opnieuw ter discussie worden gesteld (art. XX.45, § 5 WER).

Wat de stemming over het reorganisatieplan betreft, staat de wet van 21 maart 2021 toe dat deze stemming elektronisch plaatsvindt (art. XX.78 WER).

Ten slotte bestond er reeds een belastingvrijstelling voor schuldeisers die hun schuldvorderingen zagen verminderen in het kader van een minnelijk of collectief akkoord. Deze belastingvrijstelling wordt nu uitgebreid tot minnelijke schikkingen die in de voorbereidende fase worden onderhandeld (art. 48, eerste lid WER).

4. Inwerkingtreding en toepassingstermijn

De wet van 21 maart 2021 is van kracht sinds haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* op 26 maart 2021 en zal op 30 juni 2021 ophouden van kracht te zijn.

Er is evenwel bepaald dat de toepassingstermijn van sommige bepalingen kan worden verlengd bij een in de Ministerraad overlegd koninklijk besluit. Bovendien moet uiterlijk op 15 juni 2021 een evaluatie van de regeling door de bevoegde minister worden uitgevoerd.

Met confraternele groeten,

Tom MEULEMAN
Voorzitter